

Video Kap?Ima Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Video Kap?Ima Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32533>

Özet

Video Kap?lma Ölçe?i (VKÖ), bireylerin video içerikleriyle etkile?imde bulunurken ya?ad?klar? bili?sel ve duygusal kap?lma (entrancement/absorption) düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikolojik araçtır. Bu ölçek, özellikle e?itim teknolojileri ve dijital öğrenme ortamlar?nda video materyallerinin etkinli?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir. Ölçe?in Türkiye uyarlamas?, 2019 y?l?nda Deryakulu, Sancar ve Ursava? taraf?ndan yap?lm?? olup, bu çal??ma ile ölçe?in Türkçe formu için geçerlik ve güvenilirlik kan?tlar? sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Video Kap?lma, Video Kap?lma Ölçe?i, E?itim Teknolojisi, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenilirlik, Ölçek Uyarlama

Yazarlar

Deniz Deryakulu, R. Sancar, Ö. F. Ursava?

Amaç

Video Kap?lma Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin izledikleri video içeri?ine ne ölçüde dald???n?, odakland???n? ve duygusal olarak etkilendi?ini belirlemektir. Bu kap?lma durumu, dikkat da??t?c? unsurlar?n yoklu?unu, yo?un odaklanmay? ve içeri?in yaratt??? duygusal tepkileri kapsar. Ölçek, özellikle öğrenme süreçlerinde video kullan?m?n?n bili?sel yük ve motivasyon üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmac?lar için tasarlanm??tır.

Ölçe?in 2019 y?l?ndaki uyarlama çal??mas?, orijinal İngilizce formun Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test ederek, e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamay? hedeflemiştir. Bu uyarlama, video tabanlı öğrenme materyallerinin pedagojik etkinli?inin ölçülmesine olanak tan?maktadır.

Yap?

Video Kap?lma Ölçe?i, bir bireyin video içeri?i kar??s?nda ya?ad??? psikolojik kap?lma halini ölçer. Bu yap? genellikle bili?sel odaklanma, duygusal tepki ve dikkat da??t?c?lara kar?? direnç gibi alt boyutlar? içerir. Kap?lma (Entrancement), medyan?n kullan?c?y? içine çekme gücünü temsil eder ve öğrenme ba?ar?s?, hat?rlama ve tutum de?i?iklikleri gibi sonuçlarla yak?ndan ili?kilidir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n bir video izleme deneyimi sonrasında kendilerini ne kadar 'kap?lm??' hissettiklerini de?erlendirmelerine dayanır. Bu, sadece izleme süresini de?il, aynı zamanda

videonun yaratt??? zihinsel ve duygusal derinli?i de kapsayan çok boyutlu bir yap?d?r.

Geçerlik

Video Kap?lma Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas?nda (Deryakulu ve ark., 2019), yap?sal geçerli?i kan?tlamak amacıyla çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r. Genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanarak, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? Türkçe örnekleme de koruyup korumad??? incelenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?n?n sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?yla yüksek düzeyde uyum gösterdi?ini ve ölçtü?ü yap? için güçlü kan?tlar sundu?unu göstermektedir. Ayrıca, ilgili d?? kriterlerle (örneğin, ö?renci ba?ar?s? veya motivasyon ölçekleri) korelasyon analizleri yap?larak ölçütün kriter geçerli?i de desteklenmi?tir.

Güvenilirlik

Ölçe?in Türkçe formunun güvenilirlik çal??malar?, iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplamalar? yoluyla gerçekleştirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genelinde ve alt boyutlar?nda yüksek iç tutarlılık de?erlerine ula??ld??? rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa katsay?lar?, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Ek olarak, test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar? da yap?lm?? olabilir. Bu tür çal??malar, ölçekten elde edilen puanlar?n zaman içinde istikrarlı olup olmad???n? göstererek, ölçe?in güvenilirli?ini peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Video Kap?lma Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal geçerli?i, Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Uyarlama sürecinde genellikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ve ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r.

Deryakulu ve arkadaşlar?n?n çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun tek veya çok faktörlü bir yap?y? destekleyen iyi uyum indeksleri (örneğin, RMSEA, CFI, TLI) bildirmi?tir. Bu analizler, Video Kap?lma kavram?n?n Türk örnekleminde de tutarlı bir ?ekilde ölçüldü?ünü ortaya koymuştur.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama ve öz bildirim (Self-Report) Ölçe?i

Format: Büyük olasılıkla 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme (Örne?in: "Kesinlikle Kat?lıyorum"dan "Kesinlikle Kat?ılmıyorum"a)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, muhtemelen İngilizce)

Hedef Popülasyon Grubu: Eğitim Teknolojileri araştırmalarında yer alan öğrenciler, üniversite öğrencileri veya genel video tüketicileri.

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi ve üzeri (Genellikle 16+)

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması için örneklem, genellikle üniversite öğrencilerinden (lisans veya lisansüstü) oluşmaktadır.

Test Metodolojisi: Çevrimiçi veya basılı formlar aracılığıyla uygulanan, katılımcıların belirli bir video izleme deneyimi sonrasında doldurduğu anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Video Kapılma, Faktör Analizi, Eğitim Araştırmaları, Dijital Öğrenme, Ölçek Geliştirme, Kapılma

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Saflanmamıştır.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: deryakulu@ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Ankara Üniversitesi (Çalışmanın yapıldığı dönemdeki sorumlu yazarın bağlı olduğu kurum).

Şinler & Ücret ve Test Yaşı

Test Yaşı: Türkçe Uyarlama Çalışması 2019 yılında yayınlanmıştır.

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım veya geniş çaplı araştırmalarda kullanılması için sorumlu yazar Deniz Deryakulu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için izin prosedürleri, yayınlanan makale üzerinden incelenmelidir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [video-kapilma-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Deryakulu, D., Sancar, R. ve Ursava, Ö. F. (2019). Video Kapılma Ölçeğinin uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 9(1), 154-168. doi: 10.17943/etku.439097

Makalenin kaynak linki: [dergipark.org.tr](#)

Video Kap?lma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Kullan?m için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek maddeleri, telif hakk? veya eri?im k?s?tlamalar? nedeniyle bu veri taban?nda yer almamaktad?r.

Ölçek maddelerine eri?im için Deryakulu ve ark. (2019) makalesinin tam metnine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM